

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Diaconu Iurie

Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Vuico Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Cimișlia din 06 iulie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Cornescu Mihail Ulian, născut la 20 noiembrie 1954, originar și domiciliat în or. Cimișlia, str. M. Cogîlniceanu 23.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 16.01.2015-06.07.2015
2. instanța de apel: 21.08.2015-09.11.2015
3. instanța de recurs: 10.03.2016-13.04.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 06 iulie 2015, Cornescu Mihail Ulian, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 350 unități convenționale, ce constituie 7.000 lei.

Acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, înaintată de către Nenescu Gheorghe, a fost admisă în principiu, cu drept de a fi adresată în instanța civilă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Cornescu M., la data de 20 octombrie 2014, în jurul orei 18.30, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, aflându-se pe strada Mihail Cogîlniceanu din or. Cimișlia s-a apropiat de Nenescu Gheorghe, care era așezat pe scaunul din fața gospodăriei lui Cornescu Tudor și în prezența lui Cazacu Tatiana, a sustras în mod deschis din buzunarul scurtei lui Nenescu Gh. bani în sumă de 1.705 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Cornescu M. a fost calificată *de drept* în baza art. 187 alin. (1) Cod penal și anume – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- nu a săvârșit această infracțiune, nu a avut intenția de a intra în posesia acestor bunuri, dar a le restitui ulterior proprietarului. Mai consideră, că declarațiile martorului Cazacu T. și a părții vătămate urmează a fi apreciate critic;

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație faptul, că este invalid de gr. III, pensionar, starea financiară este dificilă și nu are posibilitate să achite amenda.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că starea de fapt și de drept, corect a fost apreciată de prima instanță, iar probele puse la baza sentinței au fost obținute legal, fiind admisibile și apreciate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

În opinia instanței de apel, sânt pertinente, concludente, utile și veridice probele puse la baza condamnării inculpatului, declarațiile părții vătămate, Nenescu Gh. și declarațiile martorului Cazacu T.

Instanța de apel a considerat nefondate criticile apelantului prin care se susține că prima instanță la stabilirea pedepsei a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal. Sub acest aspect, instanța de apel a notat că elementele legate de fapta comisă și de persoana inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii penale stabilite, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, ce face parte din categoria celor mai puțin grave, de personalitatea celui vinovat, care anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, la locul de trai se caracterizează pozitiv, de circumstanțele atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, de circumstanțele agravante - săvârșirea infracțiunii cu bună știință profitând de starea de neputință evidentă a victimei, ce se datora stării de ebrietate alcoolică, astfel fiind respectate dispozițiile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Toate aspectele expuse, justifică aplicarea pedepsei neprivative de libertate sub formă de amendă și contrar solicitării inculpatului, instanța de apel a apreciat că nu se impune reconsiderarea pedepsei aplicate sub aspectul modificării categoriei acesteia, de vreme ce pedeapsa penală așa cum a fost individualizată de către prima instanță este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Nu a fost reținut argumentul inculpatului privind aplicarea unei pedepsei prea severă, în contextul situației familiare, cât și financiare a inculpatului, deoarece reieșind din poziționarea și consecutivitatea categoriilor de pedepse în art. 62 Cod penal, s-a ajuns la concluzia, că aceasta are la baza sa severitatea pedepsei: de la cea mai blândă pedeapsă - amenda, până la cea mai severă - detențiunea pe viață.

Din considerentele menționate, instanța de apel a reținut, că apelul nu poate fi admis, deoarece inculpatul solicită aplicarea unei pedepse mai aspre, decât cea care i-

a fost aplicată lui prin sentință - amenda, care reieșind din poziționarea și consecutivitatea categoriilor de pedepse reglementate de art. 62 Cod penal, este cea mai blândă și astfel, admițând un asemenea apel, s-ar încălca prevederile art. 410 Cod de procedură penală, conform căruia, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

6. Hotărârile judecătorești adoptate pe caz sânt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Vuico A., în numele inculpatului, prin care solicită casarea acestora cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Cornescu M. să fie achitat, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului invocă:

- în prima instanță, cât și în instanța de apel, inculpatul a recunoscut că a ridicat banii de jos, însă cu intenția de a-i restitui părții vătămate când se va trezi și nicidecum nu a avut intenția de a-i însuși și nu i-a sustras din buzunar după cum este învinuit;

- la examinarea cauzei atât prima instanță, cât și instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că partea vătămată a recunoscut că era în stare de ebrietate avansată, iar martorul Cazacu T., a confirmat cele spuse de inculpat, că l-a văzut pe Nenescu Gh. culcat la pământ fiind în stare de ebrietate avansată, iar pe jos erau banii împrăștiați, ce au fost strânși de inculpat, dar nu i-a sustras din buzunarul părții vătămate. Astfel, consideră că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece avea intenția de a-i restitui când partea vătămată își va reveni;

- inculpatul se caracterizează pozitiv, este pensionar și invalid de gradul III, anterior nu a fost judecat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs, deoarece este motivat prin prisma dezacordului cu modalitatea de apreciere a probelor, ce nu este prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și nu conține indicii unor erori de drept. Partea acuzării consideră, că circumstanțele cauzei denotă faptul că la aplicarea pedepsei s-a ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal. De asemenea, instanța de apel corect a conchis că probele coroborează între ele și confirmă incontestabil faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal de către inculpat, fiind adoptată astfel o hotărâre argumentată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

Deși, autorul nu indică expres în baza cărui temei pentru recurs din cele prevăzute în alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, își întemeiază recursul declarat, însă din cuprinsul acestuia se reține invocarea dezacordului în ce privește prezența în acțiunile inculpatului a laturii subiective a infracțiunii imputate, precum și faptul că instanțele de fond la stabilirea pedepsei nu au ținut cont în deplină măsură de toate circumstanțele ce se referă la persoana acestuia. Prin urmare, în opinia Colegiului penal, în recursul declarat sânt semnalate temeiurile de casare prevăzute la pct. 8) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, iar potrivit acestei norme, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, în contextul ce urmează instanța de recurs se va expune punctat asupra soluției de inadmisibilitate adoptată pe marginea recursului declarat în prezenta cauză.

Așadar, Colegiul penal notează că temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și semnalat la caz de către recurent, este incident atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În cazul dat, sub aspectul prezenței temeiului de recurs specificat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul invocă acel fapt că inculpatul nu a avut intenția de a sustrage banii de la partea vătămată, acesta doar a strâns banii, ce erau împrăștiți în preajma părții vătămate, care era în stare de ebrietate avansată, cu scopul de a-i restitui ultimului când își va reveni, din care motive apărătorul inculpatului consideră că în acțiunile inculpatului nu este prezentă latura subiectivă a infracțiunii de jaf, ce i-a fost imputată acestuia.

Rezultând din considerentele teoretice, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal se caracterizează în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă, iar la calificare este obligatorie stabilirea scopului special – *de cupiditate*.

Colegiul penal atestă că, în prezenta speță instanțele de fond întemeiat au conchis că inculpatul a săvârșit infracțiunea de jaf, sustrăgând în mod deschis bunuri de la altă persoană, reieșind din declarațiile martorului Cazacu T., care în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, a declarat că a văzut cum partea vătămată Nenescu Gh. stătea jos, în jurul căruia erau bani, iar inculpatul îi strângea spunându-i martorului să tacă, comunicându-i ulterior ultimei că erau 1.400 lei și să nu spună la nimeni, pentru care fapt îi va da 500 lei. Astfel, în opinia instanței de recurs este confirmată intenția directă a inculpatului de a sustrage banii părții vătămate, ba mai mult este confirmat și scopul special al acestei infracțiuni - *cupiditatea* prin faptul, că i-a spus martorului Cazacu T. să nu divulge nimănui și îi va da și acesteia o parte din

bani. La fel, prezența scopul de cupiditate se confirmă și prin declarațiile, însuși a inculpatului, care a confirmat în cadrul ședinței de judecată (f.d. 90 v. 1), că inițial a restituit părții vătămate la adresarea acestuia doar 600 lei, restul sumei a fost restituită după depunerea plângerii la poliție de către ultimul. Aceste circumstanțe combat argumentele inculpatului, precum că a strâns banii părții vătămate pentru a-i restitui când își va reveni acesta din starea de ebrietate, deoarece în cazul în care inculpatul ar fi avut acest scop, i-ar fi restituit imediat la cerința părții vătămate suma integrală și nu parțial precum a făcut-o inculpatul, și respectiv în urma adresării la organele de poliție. În plus, din declarațiile martorului, Cazacu T., rezultă că aceasta a vorbit a doua zi cu inculpatul și i-a spus să restituie banii proprietarului, însă ultimul nu a ascultat. Din perspectiva celor menționate, Colegiul penal consideră că în acțiunile inculpatului este prezentă și confirmată prin probele administrate la dosar latura subiectivă a infracțiunii de jaf, de rând cu celelalte elemente ale infracțiunii date.

Referitor la alegațiile recurentului, precum că a ridicat banii de jos și nu i-a sustras din buzunarul părții vătămate, așa cum este indicat în actul de învinuire, Colegiul penal menționează, că faptul dat nu are careva efect asupra stabilirii vinovăției în comiterea infracțiunii de jaf, în speța dată, în situația în care a fost dovedit scopul de cupiditate al inculpatului, prin faptul că văzând partea vătămată în stare de ebrietate, în jurul căruia erau împrăștiați banii, fiind evident că sunt ai acestuia, el totuși i-a însușit promițând o parte a sumei de bani și martorului Cazacu T., pentru a nu divulga cele întâmplate.

Cât privește critica invocată de către autorul recursului sub aspectul incidenței temeiului pentru recurs prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal, la fel o consideră neîntemeiată.

Așa cum rezultă din lucrările dosarului inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 350 unități convenționale.

Respectiv sancțiunea normei pentru comiterea căreia a fost condamnat inculpatul, prevede amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de la 2 la 5 ani.

Instanța de recurs menționează, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

În același rând, Colegiul penal remarcă și prevederile art. 75 Cod penal, potrivit cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având

drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei ce va fi mai eficientă pentru atingerea scopului legii. Pedepsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Analizând conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal constată, că acestea nu au admis careva abateri de la prevederile legale în partea individualizării pedepsei și întemeiat au concluzionat de a aplica inculpatului pedeapsă sub formă de amendă – sancțiune ce conform art. 62 Cod penal, reprezintă cea mai blândă categorie de pedeapsă din cele pasibile aplicării persoanelor fizice. La capitolul mărimii amenzii stabilite inculpatului, instanțele ierarhic inferioare au ținut cont de circumstanța atenuantă a cauzei – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, precum și de cea agravantă – săvârșirea infracțiunii cu bună știință profitând de starea de neputință a victimei, datorate stării de ebrietate alcoolică, învederând și personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, faptul că anterior nu a fost judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Totodată, Colegiul penal relevă și dispoziția alin. (4) art. 78 Cod penal, potrivit căreia, în caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximum prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie, situație incidentă în prezenta speță.

Deci, nu poate fi reținut argumentul recurentului invocat ca temei pentru recurs, precum că instanțele de fond nu au luat în considerație caracteristica pozitivă a inculpatului, faptul că anterior nu a fost judecat, este pensionar și este invalid de gradul III, deoarece de acestea împrejurări s-a ținut cont la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei. Ce ține de gradul de invaliditate al inculpatului, instanța de recurs consideră, că faptul dat nu ar schimba esențial pedeapsa stabilită, în raport cu faptul că este prezentă la caz și circumstanță agravantă, mai ales că la materialele cauzei nu se atestă vreun act confirmativ despre gradul de invaliditate deținut.

În virtutea celor expuse, Colegiul penal conchide, că considerentele menționate se realizează celor constate de prima instanță și de instanța de apel privitor la situația de fapt și de drept reținută în cauză, și privitor la stabilirea vinovăției inculpatului, pe baza unor juste aprecieri a probelor administrate în cauză, dând faptelor comise de acesta o încadrare juridică corectă, fiindu-i individualizată pedeapsa în corespundere cu prevederile legale.

Hotărârea instanței de apel este legală și întemeiată, fiind adoptată în corespundere cu prevederile art. 414-419 Cod de procedură penală și din atare considerente, recursul ordinar declarat de recurent este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Vuico Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Cornescu Mihail Ulian**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 12 mai 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Guzun Ion